

Бевза Юлія Вікторівна, учитель історії та правознавства спеціаліст вищої категорії,
учитель-методист Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 20 Черкаської міської
ради

Модельна навчальна програма

«Всесвітня історія. 7-9 класи»

для закладів загальної середньої освіти

(авт. Щупак І. Я., Посунько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В.,
Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелешенко Т. В.,
Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.)

7 клас

Всесвітня історія

Розділ II. Середньовіччя за межами Європи

Варіант 1

Початковий та середній рівні

Завдання 1-6 із вибором ОДНІЄЇ правильної відповіді

1. Укажіть країну Сходу, у якій було побудоване Заборонене місто для ізолюваного життя свого правителя.

- А Китай
- Б Індія
- В Туреччина
- Г Японія

2. Визначте, що в перекладі означає титул «Чингізхан».

- А могутній хан
- Б цар царів
- В великий хан
- Г імператор

3. Пригадайте ім'я першого сьогуна Японії.

- А Аматерасу
- Б Йорітомо Мінамото
- В Іеясу Токугава
- Г Тойотомі Хідейоші

4. Пригадайте, кого проголосили «Заступником Пророка» та очільником арабської держави після смерті Мухаммада.

- А халіф
- Б баскак
- В хан
- Г султан

5. Яку назву мала держава на півночі Індії, заснована воєначальником Кутб-уд-дін Айбеком на початку XIII ст.

- А Великих Моголів
- Б Делійський султанат
- В султанат Маратхів
- Г Ланкійський султанат

6. Прочитайте джерело і вкажіть історичну особу, про яку йдеться в тексті.

«Середньоазіатський правитель, полководець і завойовник, що об'єднав під своєю владою всю Середню Азію зі столицею у Самарканді, підкоривши Персію, Афганістан та здійснив руйнівний похід в Індію в 1398 р., завдав поразки туркам.»

- А Чингісхан
- Б Тамерлан
- В Бабур
- Г Баязид

7. Укажіть ТРИ релігії, поширені в середньовічній Індії.

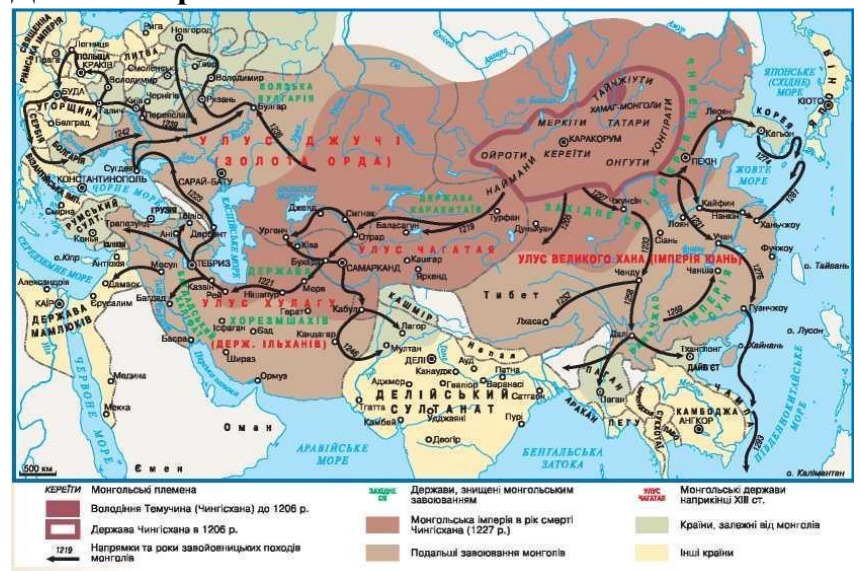
- 1 християнство
- 2 мусульманство
- 3 індуїзм
- 4 зороастризм
- 5 буддизм
- 6 даосизм
- 7 іудаїзм

8. Визначте за картою землі, які були підкорені монгольськими ханами.

(чотири відповіді)

- 1 Сибір
- 2 Делійський султанат
- 3 Північний Китай
- 4 Угорщина
- 5 Руські землі
- 6 Хорезмська держава
- 7 Візантійська імперія

Достатній рівень

9. Установіть відповідність між картою, назвою держави та її столицею.

	Країна	Столиця
1. 	А Держава ацтеків	а Теночтитлан

2.		Б Держава майя	б Куско
3.		В Імперія інків	в Чічен-Іца

1		
2		
3		

10. Установіть хронологічну послідовність подій, пов'язаних із становленням ісламу.

А Хіджра – переселення Мухаммеда до Ясрібу.

Б Завоювання Мекки.

В Початок проповідництва Мухаммада в Мецці.

Г Перетворення Кааби в святиню мусульманства.

Високий рівень

11. Уставте пропущені слова в тексті.

У 1) _____ ст. на жителів Китаю чекало чергове випробування – монгольська навала.

Підкоривши до 1279 р. Китай, монголи встановили тут свою династію – 2) _____,

засновником якої став хан 3) _____ (онук Чингісхана).

12. Виберіть зайве в переліку, указавши країну, що об'єднує інші терміни.

1 Кіото

2 самурай

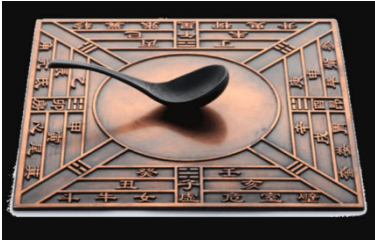
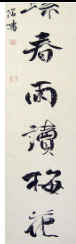
3 порцеляна

4 харакірі

5 Мінамото-но Йорітомо.

Зайве	
Країна	

13. Визначте країну, яка об'єднує всі зображення.

1		2		3	
---	---	---	---	---	---

14. Розв'яжіть хронологічну задачу.

Делійський султанат - перша велика мусульманська держава на території Індії, що існувала з 1206 по 1526 рік із столицею у Делі. Скільки років проіснувала ця держава?

(Відповідь упишіть лише числом.)

15. Прочитайте уривок з твору VII ст. китайського мандрівника Сюань Цзяня.

З'ясуйте традиційні групи населення, про які він розповідає.

«Сім'ї в країні поділяються на чотири групи. До першої ... належать люди чистої поведінки, вони суворо дотримуються законів релігії, моральності й керуються найбільш правильними принципами. До другої належать люди, що впродовж багатьох століть є правлячою групою. Вони дбають про доброчесність і милосердя. Люди третьої ... займаються торгівлею і шукають прибутків... Люди четвертої ... займаються землеробством...». (Відповідь запишіть з малої літери через кому з пробілом.)

1	2	3	4

Відповіді I варіант

№	
1.	А
2.	В
3.	Б
4.	А
5.	Б
6.	Б
7.	2, 3, 5
8.	1, 3, 5, 6
9.	1Бв, 2Вб, 3Аа
10.	В, А, Б, Г
11.	1) XIII ст, 2) Юань, 3) Хубілай

12.	Зайве – 3, країна – Японія
13.	Китай
14.	320
15.	брахмани, кшатрії, вайшії, шудри

Варіант 2

Початковий та середній рівні

Завдання 1-6 із вибором ОДНІЄЇ правильної відповіді

1. Пригадайте назву держави хана Батия зі столицею у м. Сарай-Бату.

- А Золота Орда
- Б Улус Великого хана
- В Чагатайський улус
- Г Держава Юань

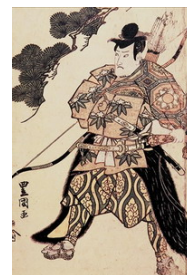
2. Назвіть очільника антимонгольського повстання і засновника династії Мін у Китаї.

- А Чжу Ді
- Б Чжу Юньвень
- В Чжу Юаньчжань
- Г Чжу Цзяньшень

3. Визначте, про кого йдеться в тексті.

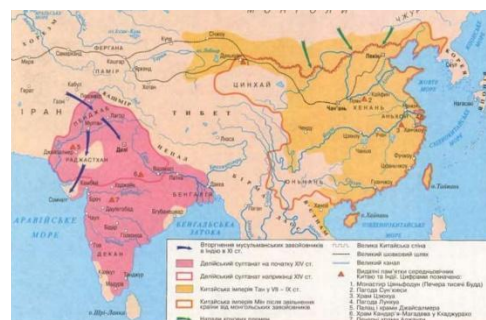
Ці воїни служили знатним господарям. За службу вони отримували земельні наділи разом із селянами. Поступово у них склався свій кодекс честі, який називався бусідо, що означає «Шлях воїна».

- А яничари
- Б самураї
- В гопліти
- Г сипаї

4. Визначте країну Азії, яку називали «Піднебесна».

- А Індія
- Б Японія
- В Китай
- Г Хозарський каганат

5. Пригадайте цивілізацію доколумбової Америки, яка виникла на півострові Юкатан.

- А ацтеки
- Б майя
- В інки
- Г індіанці

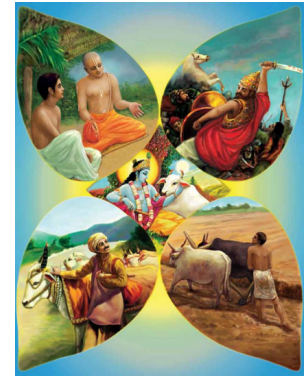
6. Визначте домінуючу релігію в Делійському султанаті.

- А індуїзм
- Б буддизм

В мусульманство
Г брахманізм

7. Укажіть ТРИ основні касты (варни) індійського суспільства.

- 1 шудри
- 2 васали
- 3 кшатрії
- 4 смерди
- 5 брахмани
- 6 колони
- 7 холопи

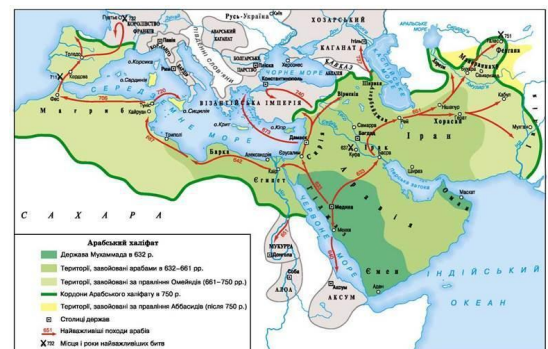

Достатній рівень

8. Проаналізуйте текст і карту. Виберіть ЧОТИРИ країни, що ввійшли до Арабського Халіфату.

У результаті арабських завоювань виникла величезна держава — Арабський халіфат. За своїми розмірами халіфат перевищував Римську імперію за часів її розквіту.

- 1 Сирія
- 2 Королівство Франків
- 3 Магриб
- 4 Єгипет
- 5 Візантійська імперія
- 6 Іран
- 7 Хозарський каганат

9. Уставте пропущені слова в тексті.

Жителі арабського півострова запозичили в індійців цифри, які в Європі відомі як

1) _____. Заклали основи аналітичної геометрії та тригонометрії. Учений 2) _____, автор книги «Аль-Джебра» («Рахунок»), вважається засновником 3) _____.

1	
2	
3	

10. Установіть відповідність між історичним діячем та його біографією.

1 Тимур або Тамерлан		А Арабський лікар, що узагальнив досвід античних, індійських та середньоазійських лікарів у творі «Канон медичної науки»
2 Марко Поло		Б Його ім'я з чагатайської означає «Залізний». Середньоазійський державний діяч і політик, славнозвісний полководець, нащадок Чингізхана,

		об'єднав під своєю владою всю Середню Азію зі столицею у Самарканді
3 Мухаммед		Венеційський купець і мандрівник, автор «Книги чудес світу», у якій описані його спостереження під час подорожей та служіння в Китайській державі
4 Ібн Сіна (Авіценна)		Г Засновник однієї з світових релігій – ісламу. Вважався посланцем Бога Аллаха на землі

Високий рівень

11. Установіть хронологічну послідовність імперій в Китаї.

- А Тан
- Б Суй
- В Юань
- Г Мін

12. Виберіть зайве поняття та вкажіть країну, до якої належать інші терміни/назви.

- 1 Чингізхан
- 2 шовк
- 3 Пекін
- 4 компас
- 5 конфуціанство

Зайве	
Країна	

13. Проаналізуйте зображення. Напишіть назву однієї зі світових релігій, яку представляють подані зображення.

(Відповідь запишіть з малої літери в Н.в.)

 1	 2	3
--	--	--

14. Розв'яжіть хронологічну задачу.

622 р. – це рік переселення Пророка із Мекки до Медіни, що стало початком мусульманського літочислення. Обчисліть рік за мусульманським літочисленням станом на 2025 рік (григоріанський календар). (Відповідь упишіть лише числом.)

15. Прочитайте текст. Дайте відповіді на запитання:

1. Про яку країну розповідається у тексті?
2. Як у народі називали імператора цієї країни?
3. Як у цій країні називали імператорських чиновників?

(Відповіді впишіть згідно з правописом через кому з пробілом.)

«Імператор радше нагадував папу римського, ніж європейського монарха. Йому належало «мовчки сидіти на троні – і не більше». Основним його обов'язком було виконувати ритуал, пов'язаний із культом Неба, щоб цим забезпечити підданам мир і добробут. Армію у походи він не водив — це робили його генерали. Після будівництва Забороненого міста правителі цієї країни повністю відгородилися від народу. Управлінням держави займалася ціла армія чиновників».

1	2	3

Відповіді II варіант

№	
1.	А
2.	В
3.	Б
4.	В
5.	Б
6.	В
7.	1, 3, 5
8.	1, 3, 4, 6
9.	1) арабські, 2) Аль-Хорезмі, 3) алгебра
10.	1Б, 2В, 3Г, 4А
11.	Б, А, В, Г
12.	Зайве – Чінгізхан, країна – Японія
13.	Іслам
14.	1402
15.	1. Китай, 2. «Син Неба», 3. мандарини

Список використаних джерел

1. Каліграфія. URL: <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQammBmJiDuVWd6aKcLGhVGRaO1EzrqcgXYQw&s>
2. Парода. URL : https://www.123rf.com/photo_94497147_chinese-pagoda-tower-isolated.html

3. _____ Компас. URL:
<https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQocZEMis6FLytN1iGaYevK1t3z3pdsmy0zXg&s>
4. _____ Календар Майя. URL:
<https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcRLg0BOHkvwl6BPNzMD9pfSkdWW6X0OVVeHOA&s>
5. _____ Самураї. URL: <https://geomap.com.ua/uk-wh7/448.html>
6. _____ Монгольські завоювання. Карта. URL:
<https://uabooks.top/uploads/vsist-7-shupak-burlaka/vsist-7-shupak-burlaka-215.jpg>
7. _____ Карта Арабського халіфату. URL:
<https://uahistory.co/pidruchniki/podalyak-2020-world-history-7-class/podalyak-2020-world-history-7-class.files/image052.jpg>
8. _____ Тамерлан. URL:
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/00/Timur_reconstruction03.jpg/250px-Timur_reconstruction03.jpg
9. _____ Марко Поло. URL:
<https://faktypro.com.ua/uploads/img-2/12-cikavih-faktiv-pro-marko-polo.jpg>
10. _____ Мухаммед. URL:
<https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcTmw4qnUDUv0jUZFZRtlgWB7VupodXN6ziLfIINiOYIn32VMJRbjjKI-az225GTwTv-Dtk&usqp=CAU>
11. _____ Авіценна. URL: https://www.ukrlib.com.ua/my/images/full/ibn-sina-avitsenna_3.jpg
12. _____ Мечеть. URL:
[https://uahistory.co/pidruchniki/nazarenko-art-10\(11\)-class-2019-standard-profile-level/nazarenko-art-10\(11\)-class-2019-standard-profile-level.files/image339.jpg](https://uahistory.co/pidruchniki/nazarenko-art-10(11)-class-2019-standard-profile-level/nazarenko-art-10(11)-class-2019-standard-profile-level.files/image339.jpg)
13. _____ Кааба. URL: <https://namaz.today/wp-content/uploads/2018/03/kaaba-300x194.jpg>
14. _____ Коран. URL:
<https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQ73KEV-ZZ1oirIoabl65DUe2-Ey3NtNYBiGw&s>